

Byggherreforum – From Scope to Scale 2.0

Träff 13 – 260512

Byggherreforum – träff 13

Återbruk i tidiga skeden

DAGORDNING

13.00 – 13.05 Välkommen

13.05 – 13.25 Genomgång av innovationsläget

- Från ambition till genomförandekraft: innovation i bygg-, anläggnings- och förvaltningssektorn, Natalie Gustavsson & Ingrid Kihlander, RISE

13.25 - 14.10 Lärande exempel

- När återbruk styr gestaltning. Mikael Löfgren, Open Studio
- Att bygga på och med en befintlig stomme. Lucy Molander och Oliver Lühr, DREEM
- Återbrukets alkemi. Joakim Lyth och Monika Pitura, Wingårdhs
- En fasad av återbruk och spill. Anders Eriksson Modin, FOJAB

14.25 – 14.40 Paus

14.40 – 15.40 Gemensam övning om återbruk i tidiga skeden

15.40 – 15.55 Reflektion

15.55 – 16.00 Nästa träff

An aerial photograph of a coastal city at sunset. The sky is a mix of orange, pink, and blue. In the foreground, a large, modern building with a flat roof is situated in the water, connected to the shore by a pier. In the background, a tall, slender tower stands out against the sky. The city lights are visible in the distance.

Analys av innovationsförmåga i bygg-, anläggnings- och förvaltningssektorn

RI.
SE

LFM 30

Studie om innovationsförmåga

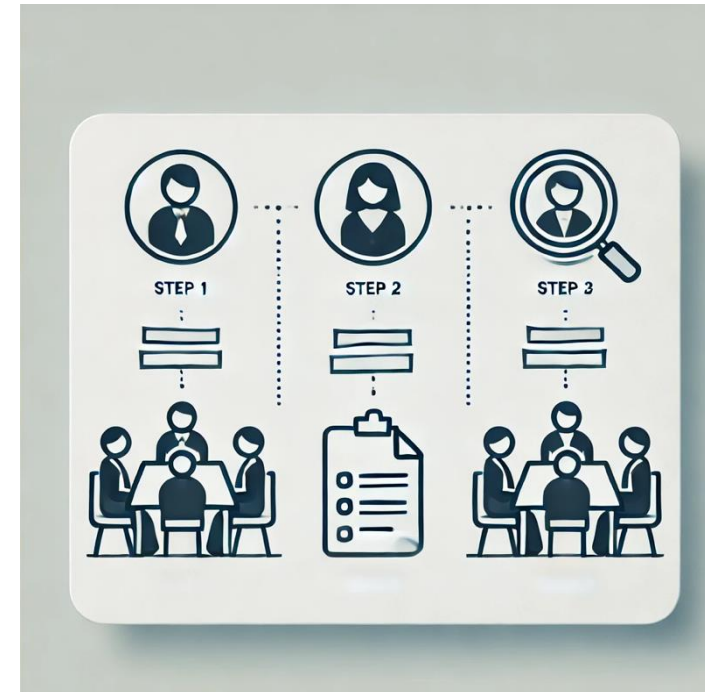
En del av projektet "From Scope to Scale 2.0" (Byggherreforum)

Syfte: Bättre förståelse av innovationsförmågan förmågan i bygg-
anläggning- och förvaltningssektorn

Leveranser

- input till utveckling av Byggherreforum
- återkoppling och dialog med studerade organisationer
- generella insikter och lärdomar till LFM30 och branschen

Fallstudier och enkäter, analysramverk ISO 56001
innovationsledningssystem

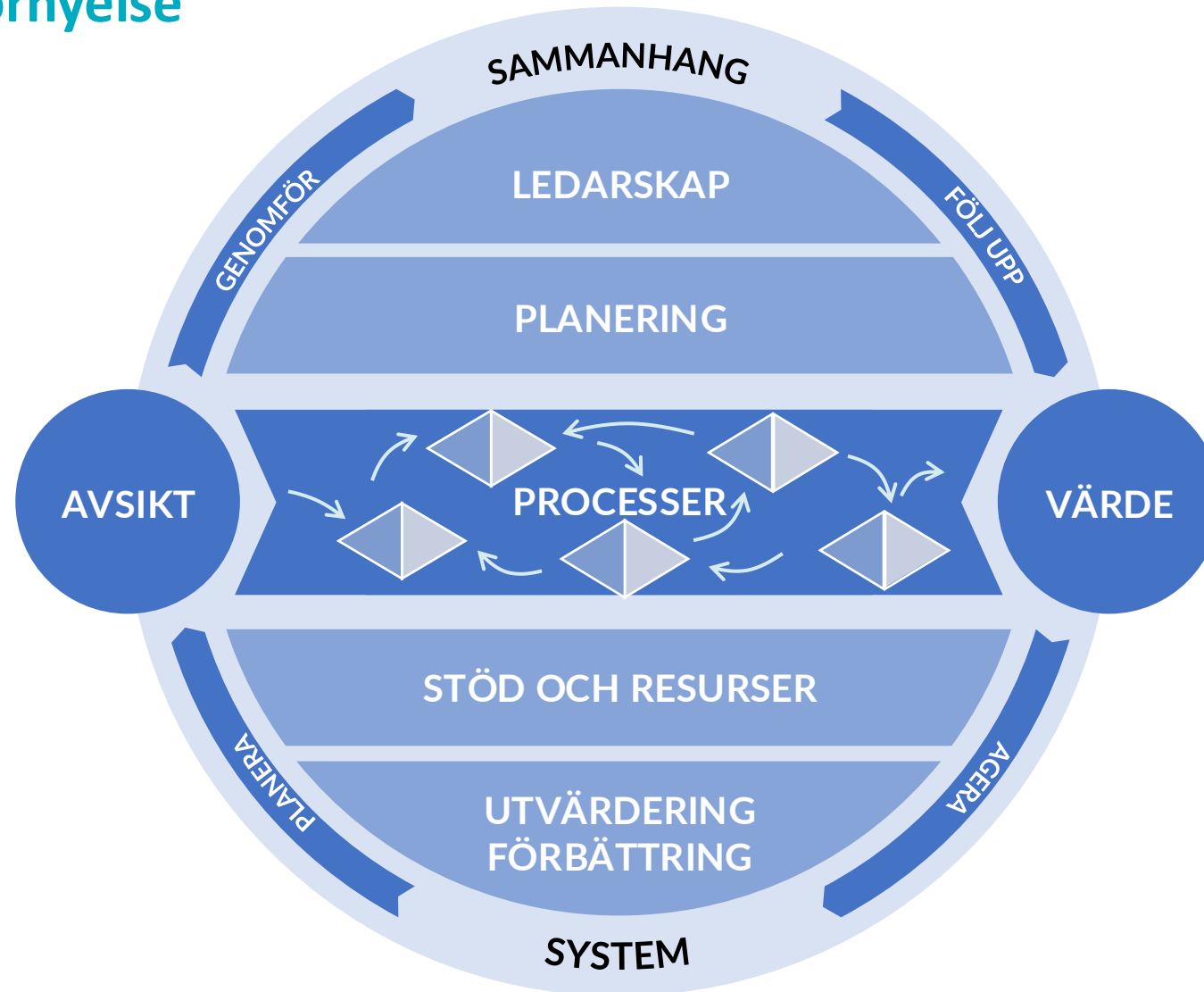

Innovation är ...

**En ny eller förändrad entitet
som förverkligar eller
omfördelar värde**

- Måste vara ny i någon mån och realisera något slags värde
- En innovation kan vara produkt, tjänst, process, modell, metod osv.
- Ett resultat

Ledningssystem för innovation och förnyelse

Vad säger forskningen?

Förutsättningar för framgång

Definiera en tydlig strategi för innovation

Skapa en kultur som stödjer innovation med möjligheter för nätverkande och utbildning

Engagerad och intresserad högsta ledning

Angreppssätt för att hantera olika typer av innovation

Balans mellan kontroll och stöd

Värde skapades genom

Gemensamt språk → samarbete intern och externt

- Gå från ad hoc- eller processfokus till systemorienterat arbetssätt → större genomslag
- Att grunda arbetet i en standard gav högre legitimitet för innovationsarbetet

Hyland et al., 2022; Kihlander, Magnusson and Karlsson, 2024; Lerche & Magnusson, 2025

Vad har vi sett i
studien?

Innovation och förnyelse

Hur definieras innovation?

Ett brett men delvis diffust begrepp

Samsyn om "något nytt eller väsentligt förbättrat"

Inte bara teknik – även arbetssätt, processer, tjänster, affärsmodeller och organisatoriska lösningar

Ett begrepp med dubbel botten

Ofarligt: inger mod, uppmuntrar testande, möjliggör att ta sig förbi låsningar

Farligt: risk för teknikfokus, "innovation för innovationens skull" och att vardaglig utveckling osynliggörs

Ambivalens – i vissa sammanhang används begreppet sparsamt eller undviks helt

"Där våra metoder, lösningar och kunskap inte räcker till för att svara mot behoven vi har"

Lärande exempel

- **När återbruk styr gestaltning. Mikael Löfgren, Open Studio**

Mikael kommer att berätta om hur de har arbetat med återbruk inspirerat från byggnadens och platsens historia vid gestaltningen av Hall 259.

- **Att bygga på och med en befintlig stomme. Lucy Molander och Oliver Lühr, DREEM**

Lucy och Oliver kommer presentera hur DREEM har arbetat med återbruk av stommen vid om och tillbyggnaden av Valengallerian i centrala Trelleborg

- **Återbrukets alkemi. Joakim Lyth och Monika Pitura, Wingårdhs.**

Joakim och Monika kommer att berätta om hur de arbetat med återbruk i fasaderna vid Droppen vid Embassy of Sharing och Multisportbyggnaden vid stadionområdet.

- **En fasad av återbruk och spill. Anders Eriksson Modin, FOJAB**

Anders kommer att berätta hur de har arbetat med kasserat och bortsorterat material vid gestaltningen av fasaden till mobilitetshuset i Hyllieäng.

Mobilitetshus Hyllieäng Malmö

- ❑ P-hus Hyllieäng, Malmö
- ❑ Återbrukad fasad
- ❑ Byggnaden som en materialbank

Reuse

Building material

Orkanens glass facade

Supplier: Malmö University

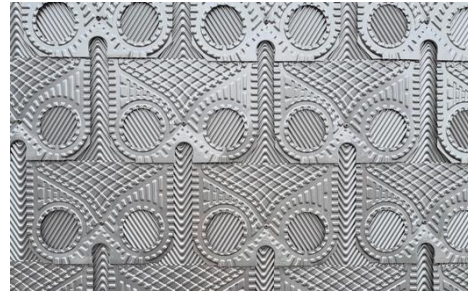

Rethink

"Skärskelett" 3-5 mm Stainless steel- Punched sheet metal

Ca 20-30% materials left after process

Supplier: Laserstans

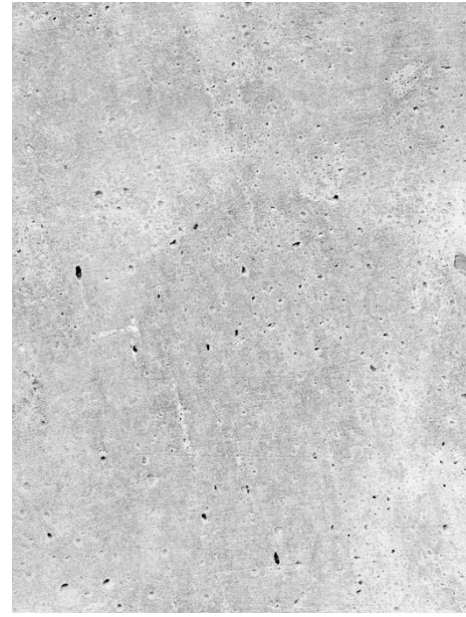

Upcycle

Waste material

Supplier:

Stena Recycling / Alfa Laval

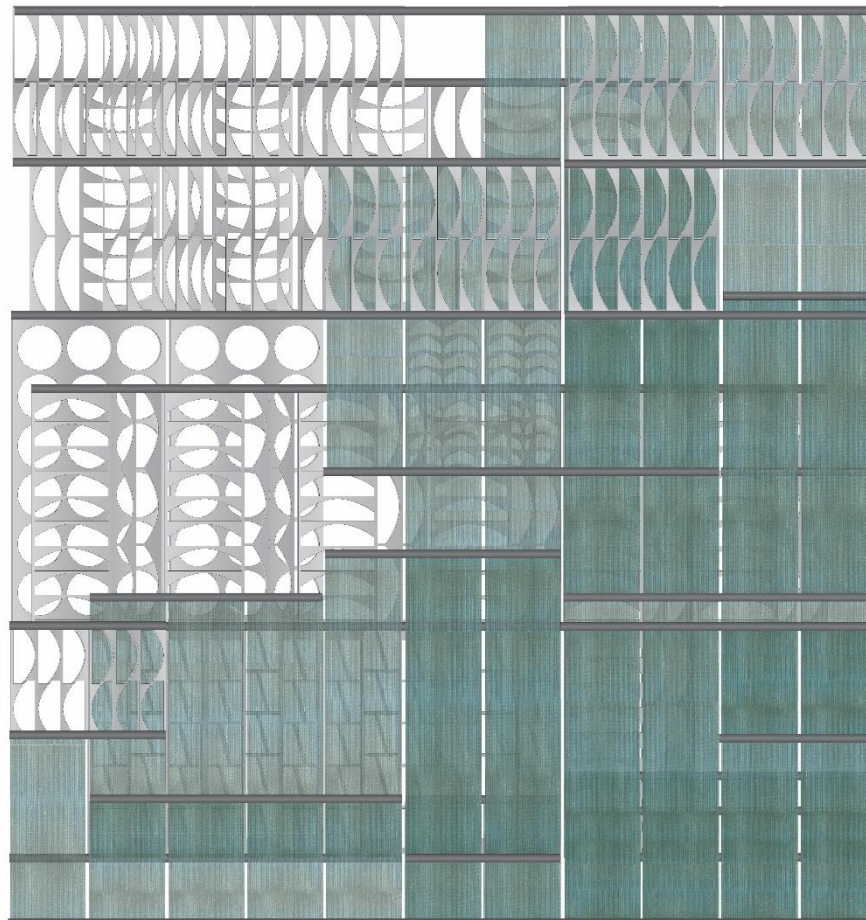
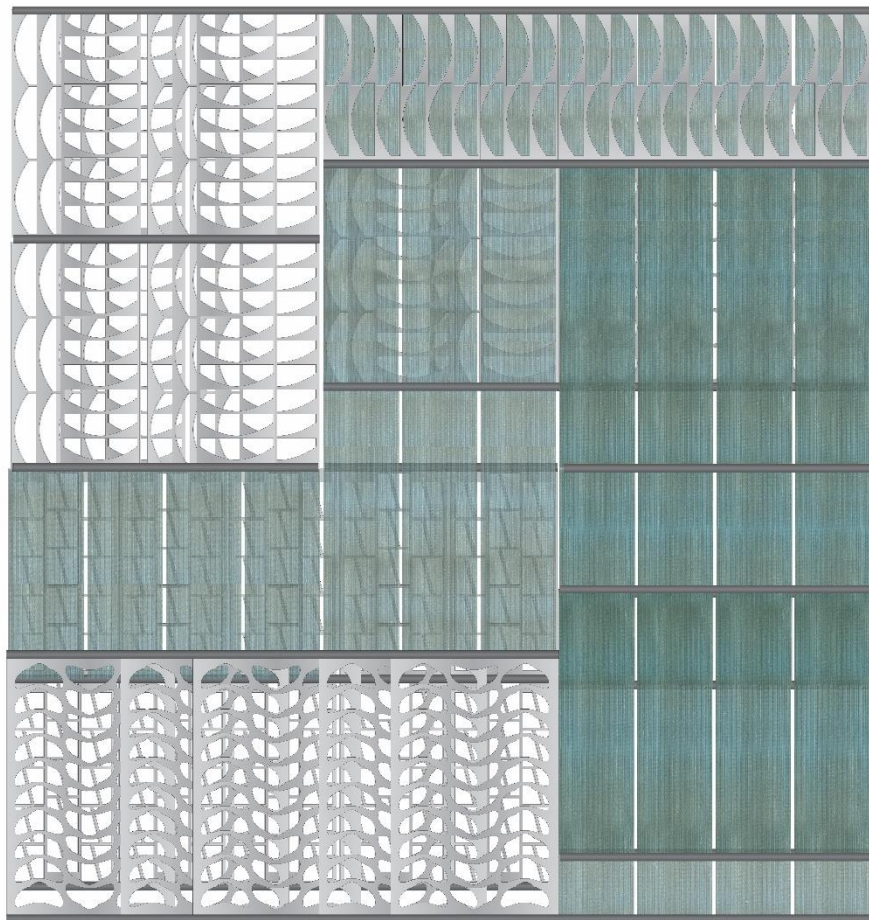
New

Concrete, climate improved with less CO2

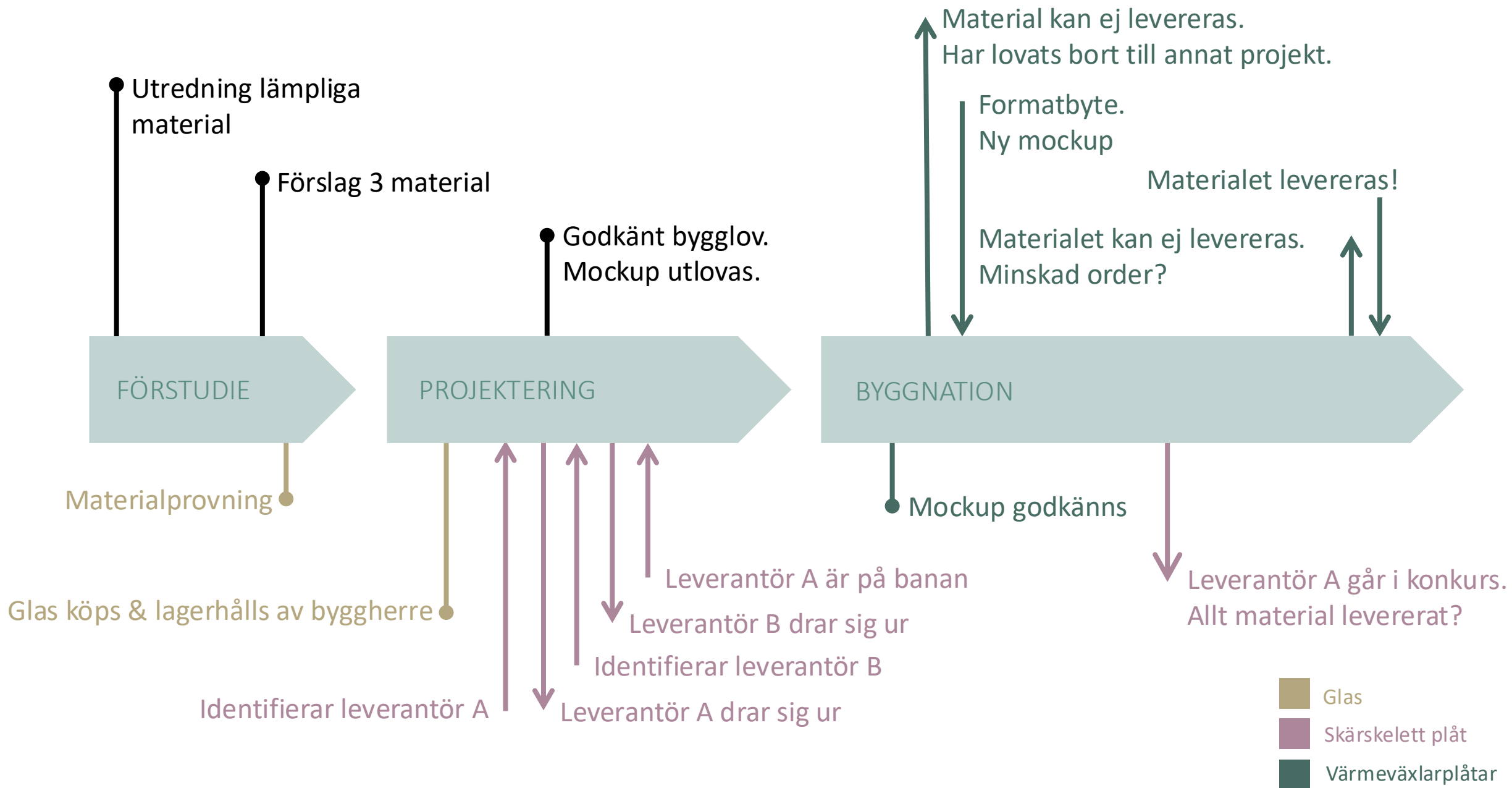
Softness

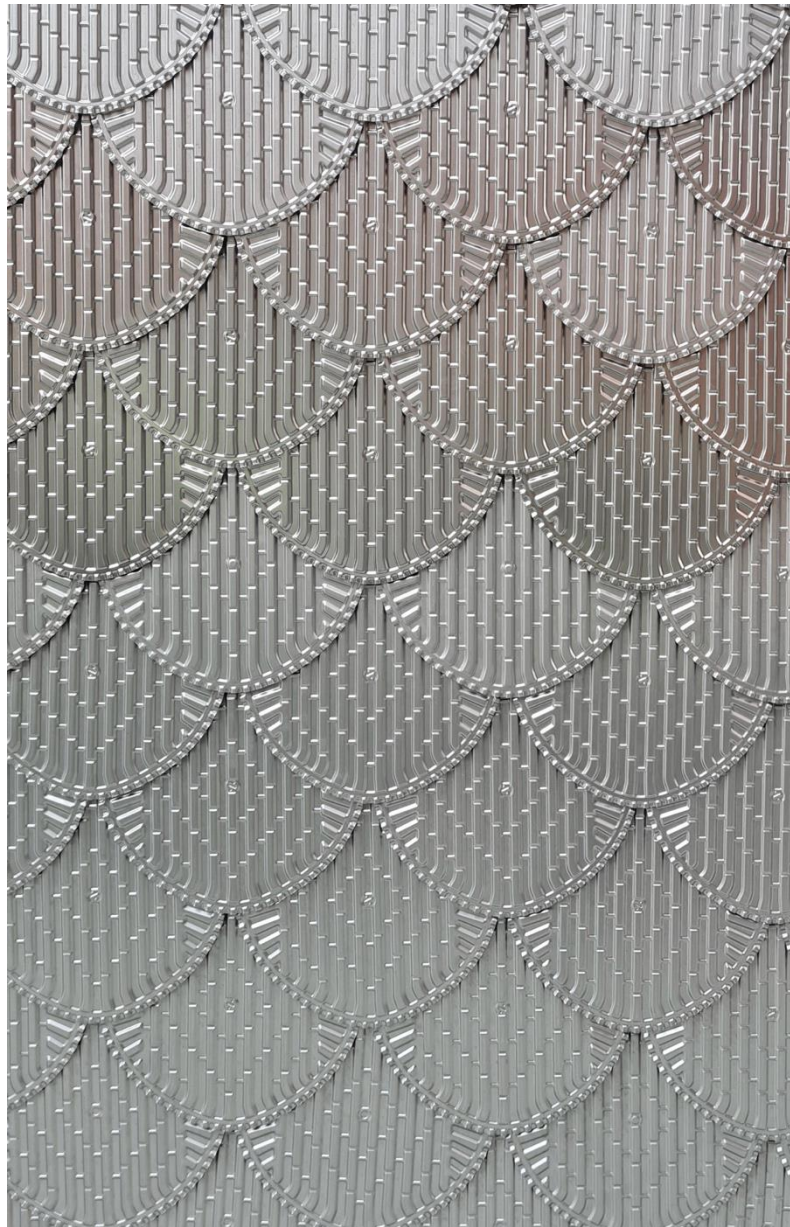
Additional green

Fasadkoncept

Gestalta för osäkerheter

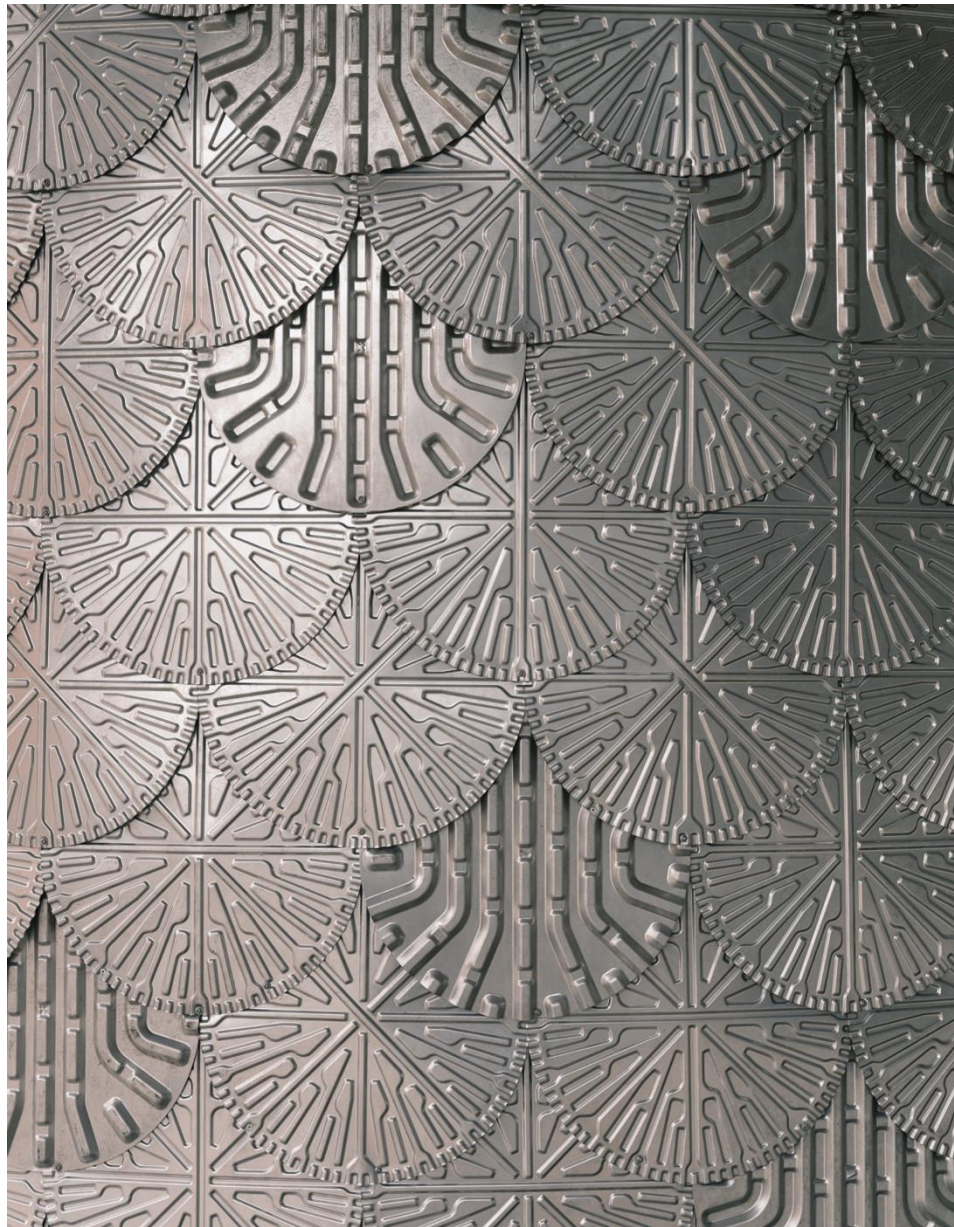

Värmeväxlarplåtar

Tillgänglighet / kvantiteter

Infästning och montering

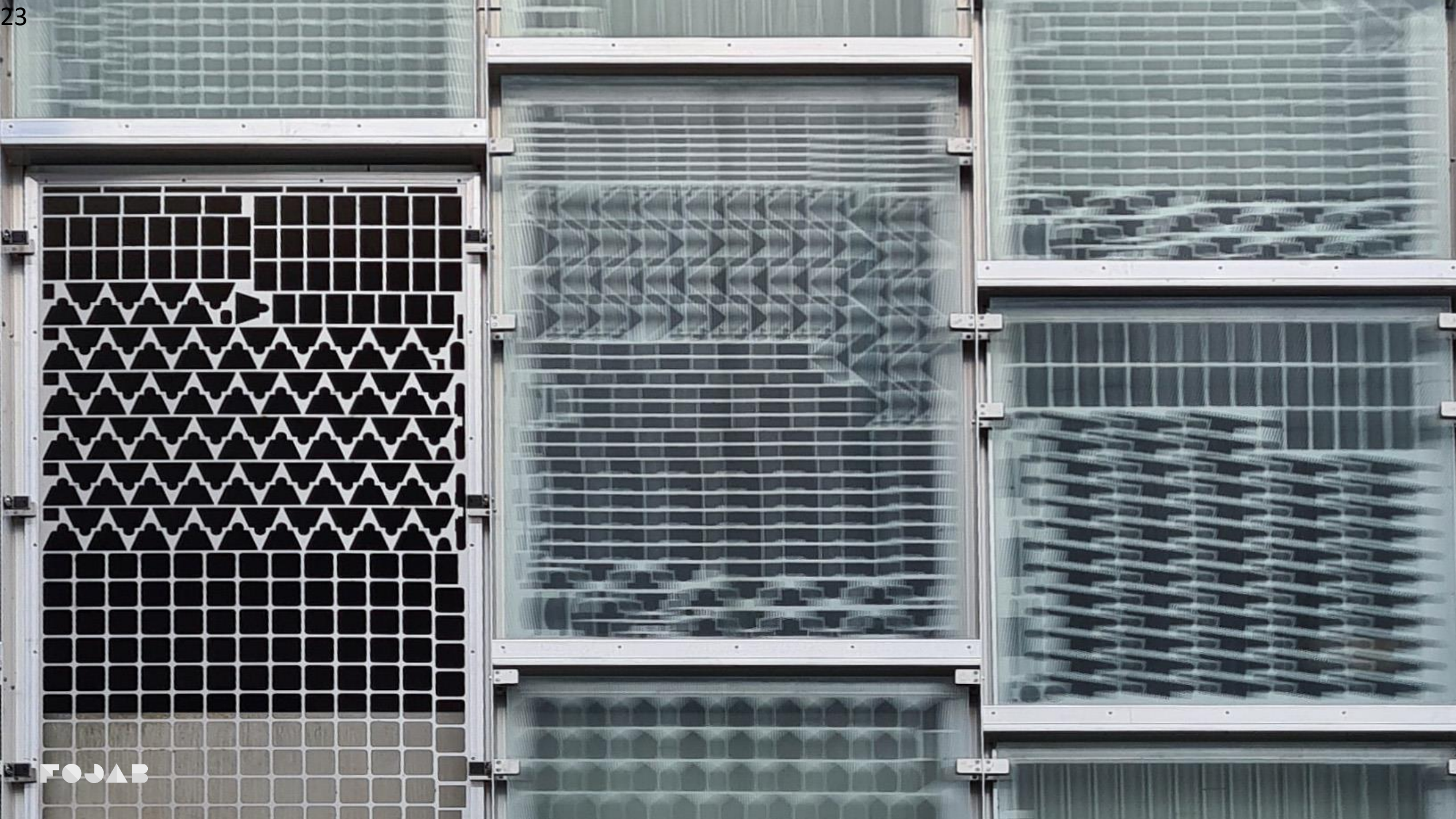
Præsentationens navn / datum

Mobilitetshuset HYLLIEÄNG

Lärdomar

- Närbrukat funkar
- Jobba smart i modellen
- Kommunicera massor
- Tänk om och tänk nytt kring beslutsprocesser
- Avtal är bra

Verktyg för återbruk

Ex: matchning av krav i dörrmiljöer

Frågor?

Fikapaus

Återbruk I tidiga skeden - gemensam övning

Genomförande av övning:

Del 1 – Olika material och skeden (ca 45-50 min):

Diskutera i grupper över behovet om information, nuvarande hinder och möjligheter för återbruk av olika materialgrupper i byggnadsprojekt. Utgå från nedanstående tre frågeställningar och skedena förstudie, programhandling/detaljplan och systemhandling/bygglov i diskussionen:

- Vilken information om denna materialgrupp behövs säkerställas i detta skede för fortsatt projektering?
- Vilka hinder, interna som externa, finns för att säkerställa rätt information vid detta skede?
- Vilka beslut behövs fattas i detta skede för materialgrupp?

Skriv ner era insikter från diskussionen på post-it lappar och fäst dem i rätt fält i matrisen på arbetsunderlaget för rätt byggdel och i rätt skede. Notera att vissa materialgrupper inte är relevanta i alla skeden.

Återbruk I tidiga skeden - gemensam övning

Genomförande av övning:

Byggdelarna är indelade efter konceptet "shearing layers", där varje byggdel eller system är oberoende och med olika lång livslängs.

Återbruk I tidiga skeden - gemensam övning

GRUPP: _____

	FÖRSTUDIE 1. Vilken information om denna materialgrupp behövs säkerställas i detta skede för fortsatt projektering? 2. Vilka hinder, interna som externa, finns för att säkerställa rätt information vid detta skede? 3. Vilka beslut behövs fattas i detta skede för materialgrupp?	PROGRAMHANDLING/DETALJPLAN 1. Vilken information om denna materialgrupp behövs säkerställas i detta skede för fortsatt projektering? 2. Vilka hinder, interna som externa, finns för att säkerställa rätt information vid detta skede? 3. Vilka beslut behövs fattas i detta skede för materialgrupp?	SYSTEMHANDLING/BYGGGHANDLING 1. Vilken information om denna materialgrupp behövs säkerställas i detta skede för fortsatt projektering? 2. Vilka hinder, interna som externa, finns för att säkerställa rätt information vid detta skede? 3. Vilka beslut behövs fattas i detta skede för materialgrupp?
SAKER Möbler, vitvaror, mattor och gardiner. Saker som kan placeras i byggnaden och är lätt utbytbara.			
PLANLÖSNING Innerväggar, golv, undertak, innerdörrar och ytskikt. Indelningen av byggnaden till olika rum och utrymmen med olika funktioner.			
INSTALLATIONER Installationer som energisystem, belysning, vatten och avlopp. Även system som styr inomhusklimatet. Installationernas delar har olika lång livslängd, vissa måste bytas frekvent med andra håller mycket länge.			
STOMME Stommen är den bärande konstruktionen som håller upp yttertak, väggar och våningsplan. Det är även stommen som avgör byggnadens form.			
FASAD Fasaden är det yttersta väderskyddande skiktet på en byggnad. Fasaden inkluderar även fönster och ytterdörrar.			

Återbruk I tidiga skeden - gemensam övning

Genomförande av övning:

Del 2 – Reflektionsfrågor (ca 10-15 min):

När matrisen för byggdelar och skeden är ifylld - fundera och diskutera över följade tre reflektionsfrågor.

- När i vårt projekt fattas de avgörande besluten som avgör om återbruk är möjligt – och är de besluten tillräckligt tidiga och styrande genom processen?
- Vilka materialgrupper i projektet kräver tidig och säker information för återbruk, och med vilka materialgrupper kan vi acceptera större osäkerhet och flexibilitet?
- Hur behöver våra processer, krav och designprinciper justeras för att återbruk ska bli norm?

Skriv ner dem på en post-it lapp och fäst instruktionerna för övningen.

Kommande events i LFM30

FÖRVALTNINGSFORUM

Fokus på att göra energieffektivisering konkret, praktisk och genomförbar i vardagen.

 Fredag 22 maj
 09.00–11.00
 Granitor, Malmö
 [Länk till anmälan](#)

Nätverk för drifttekniker, teknisk förvaltning och fastighetsförvaltare med operativt ansvar.

Initiativet drivs av Energikontor Syd och LFM30. Arbetet bygger på verktyget Energistegen och fokuserar på praktisk driftoptimering, erfarenhetsutbyte och konkreta exempel.

KLIMATOPTIMERAD FÖRVALTNING

Fokus lagar och riktlinjer, goda exempel från aktörer och strategiska frågor kring till hållbar förvaltning.

 Torsdagen 28 maj
 09.00–11.00
 White, Malmö
 [Länk till anmälan](#)

Goda exempel från branschen, VASYD berättar om ny lag gällande avfallshantering i fastigheter och Malmö stad berättar om relevanta ändringar i PBL.

Kommande events i LFM30

KLIMATSMART BYGGNATION

Hur val av material, arkitektur och produktionsprocesser påverkar klimatavtrycket genom hela byggprocessen.

 Onsdag 3 juni
 10.00–12.00
 White, Malmö
 [Länk till anmälan](#)

Entreprenadrätt, Biologisk mångfald med mera.

KLIMATNYTTA I AFFÄREN

Hur klimatnytta kan integreras i affärsmodeller, investeringar och beslutsprocesser, och skapa affärsvärde samtidigt minska klimatpåverkan.

 Onsdag 17 juni
 15.00-16.30
 Fysisk träff + AW (Plats TBA), Malmö
 [Länk till anmälan](#)

Grön finansiering, med mera.

Nästa Byggherreforum

Klimatsmart hyresgästanpassning

Tisdag 15 sep

12.15 – 16.00

White, Malmö

Ladda ned 📁

BYGGHERREFORUM VÄGLEDNING – TRÄFF 1-9

AKTUELLT ▾ FORUM ▾ PROJEKT ▾ KLIMATLOFTET ▾ OM OSS ▾ MEDLEMMAR ▾ [BLI MEDLEM](#)

FROM SCOPE TO SCALE | BYGGHERREFORUM

Vägledning från Byggherreforum

Byggherreforum / Vägledning från träffarna

I LFM30 Byggherreforum skapas en vägledning vid varje träff. Här samlas kunskap, erfarenheter och exempel från pilotprojekt – för att sprida lärdomar och stödja byggsektorns omställning.

Därför är vägledningen värdefull

Genom att ta del av LFM30 Byggherreforum Vägledning får du

- konkreta exempel från pilotprojekt
- stöd i kunskapspridning internt och externt
- verktyg för att omsätta klimatmål till projektkrav

OM LFM30 BYGGHERREFORUM

Byggherreforum är en central del av LFM30:s arbete för en klimatneutral bygg- och anläggningssektor.

Forumet bygger på samverkan, kunskapspridning och erfarenheter från pilotprojekt.

Träff 1

ÅTERBRUK – UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER

Träff 2

KLIMATBERÄKNING I TIDIGT SKED

Träff 3

ÅTERBRUK – UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER

Träff 4

DIGITAL INFORMATION GENOM PROJEKTSKEDEN

Träff 5

UPPHANDLING FÖR MINSKAT KLIMATVATTRYCK

Träff 6

VÄRDET AV EN CERTIFIERING

Träff 7

HALVA VÄGEN – KOMMUNSAMVERKAN

Träff 8

BIOMATERIAL SOM KOLSÄNKOR

Träff 9

ORGANISATORISKT LÄRANDE OCH INNOVATION

An aerial photograph of a coastal city at sunset. The sky is a mix of orange, yellow, and blue. In the foreground, a large, modern building with a unique, angular design is situated in the water, illuminated with warm lights. A long pier extends from the shore towards the building. In the background, a tall, slender tower stands out against the horizon. The city lights are visible along the coast.

Tack för idag!

Träff 14 – 2609xx

